

Projekt uszczuplonej podstawy programowej

Szkoły podstawowe, klasy 4-8

Komentarz dr Anny Abramczyk

**Dr Anna
Abramczyk**

Doktor nauk społecznych w zakresie pedagogiki

Ekspertka do spraw awansu
zawodowego nauczycieli
oraz rzeczoznawca MEN w zakresie
podręczników do języka niemieckiego.

Nauczycielka z 25-letnim stażem, od 20 lat
doradczyni metodyczna we Wrocławskim
Centrum Doskonalenia Nauczycieli.
Autorka artykułów metodycznych i naukowych.
Wieloletnia egzaminatorka maturalna.

Projekt zmian Rozporządzenia o podstawie programowej

W dniu 23.04.2024 r. MEN opublikowało projekt zmian Rozporządzenia o podstawie programowej i równocześnie rozpoczęło konsultacje publiczne i uzgodnienia międzyresortowe tych projektów, które będą trwać do 13.05.2024.

Uwagi i opinie można przesyłać na adres:

sekretariat.dkotc@men.gov.pl

Zgodnie z zapowiedziami proponowane zmiany dotyczą **głównie ograniczenia treści nauczania**.

W szkołach podstawowych zaproponowano korekty m.in. w przypadku języków obcych nowożytnych na **drugim etapie edukacyjnym (klasy IV–VIII)**.

Ministerstwo Edukacji Narodowej wskazało jako cele zmian:

- położenie nacisku na umiejętności praktyczne, zamiast wiedzy teoretycznej,
- redukcję ilości materiału do opanowania przez uczniów – ten zabieg ma przełożyć się na wzrost motywacji uczniów, pozyskanie czasu na rozwijanie indywidualnych zainteresowań i zdolności, kształtowanie właściwych przekonań i postaw,
- dostosowanie zakresu treści nauczania do wymiaru przewidzianego czasu ich realizacji (wynika on z Rozporządzenia o ramowych planach nauczania),
- zastąpienie znowelizowaną podstawą programową wymagań egzaminacyjnych obowiązujących w latach 2021–2024,
- powrót do podstawy programowej jako podstawy przeprowadzenia egzaminu ósmoklasisty.

1

Najistotniejszą zmianą na poziomie szkół podstawowych jest obniżenie wymagań w odniesieniu do europejskiego systemu wymagań językowych w wariancie podstawy programowej II.1, czyli dotyczy języka obcego kontynuowanego po pierwszym etapie edukacyjnym.

Wymagany poziom umiejętności został tu obniżony w porównaniu z obecnie obowiązującą podstawą programową o **pół stopnia** zarówno w zakresie biernej jak i czynnej znajomości języka i **obecnie oczekiwany poziom to A2 (A2+ w zakresie rozumienia wypowiedzi)**.

Pozostałe warianty podstawy programowej **dla drugiego języka obcego i dwujęzyczności pozostawiono bez zmian** jeśli chodzi o ESOKJ.

Etap edukacyjny	Język obcy nowożytny nauczany jako ...	Wariant podstawy programowej	Opis	Nawiązanie do poziomu ESOKJ
I (szkoła podstawowa, klasy I–III)	pierwszy	I.1.	od początku w klasie I	A1 ⁵⁾
II (szkoła podstawowa, klasy IV–VIII)	pierwszy	II.1.	kontynuacja z klas I–III	A2 (A2+ w zakresie rozumienia wypowiedzi)
		II.1.DJ	dla oddziałów dwujęzycznych	A2+ / B1
	drugi	II.2.	od początku w klasie VII	A1
		II.2.DJ	od początku w klasie VII w oddziałach dwujęzycznych	A1+

2 Zapowiadaną redukcję treści stwierdzamy również w ograniczeniu przykładowych aspektów poszczególnych zakresów tematycznych oraz rezygnacji z zakresu **14) Życie społeczne**.

W wariancie podstawy programowej **II.1** w zakresie leksykalnym:

- 4) **Praca** zrezygnowano ze wskazania aspektu **wybór zawodu**
- 5) **Życie prywatne** zrezygnowano z aspektów **styl życia konflikty**
- 6) **Żywnienie** zrezygnowano z aspektu **navyki żywieniowe**
- 7) **Zakupy i usługi** zrezygnowano z aspektu **środki płatnicze**
- 9) **Kultura** zrezygnowano z aspektu **dziedziny kultury**
- 12) **Nauka i technika** zrezygnowano z aspektu **odkrycia naukowe**
- 13) **Świat przyrody** zrezygnowano z aspektu **zagrożenie środowiska naturalnego**

W wariancie **II.2.** w obrębie poszczególnych zakresów tematycznych wprowadzono trzy drobne zmiany:

- zrezygnowano z **środków płatniczych**,
- zamiast **leczenia** wprowadzono **wizytę u lekarza**,
- a zapis dotyczący **krajobrazu** dookreślono słowem **elementy**.

UWAGA!

Wykreślenie np. **środków płatniczych** nie oznacza, że nie uczymy ucznia pytać o cenę.

Mamy aspekt **sprzedawanie i kupowanie**, a zatem uczymy funkcji językowych, które są niezbędne do tak podstawowej czynności, jak robienie zakupów.

Analizując, które zapisy zostały zmienione warto pamiętać, że brak przykładowego aspektu np. dziedziny kultury nie oznacza, iż nie uczymy ucznia słowa „muzyka” czy zwrotu „namalować obraz”.

Podstawa jest dokumentem wielowarstwowym. Działanie językowe odbywa się zawsze z zastosowaniem określonych środków językowych na bazie określonego rodzaju tekstu (pisanego, słuchanego) i wymaga określonych umiejętności np. określenia kontekstu.

Ponadto aspekty podane w nawiasach są aspektami przykładowymi, o czym świadczy skrót „np.”

3

Kolejnym ograniczeniem są umiejętności, z których zrezygnowano w wymaganiach szczegółowych wariantu podstawy programowej II.1., np.:

- uczeń układa informacje w określonym porządku,
- uczeń tworzy notatkę, list prywatny,
- uczeń reaguje w formie krótkiego listu prywatnego.

Ponadto zastąpiono w dokumencie sformułowanie „kartka pocztowa” słowem „pocztówka” i zrezygnowano z podawania przykładowych źródeł informacji w punkcie XII.